

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Мариана Кирилова Янева
УНСС, катедра „Икономика на туризма“
Научна специалност „Икономика и управление“ (туризъм)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: ***Ралица Валентинова Георгиева***
Тема на дисертационния труд: ***„Иновации на специализираните продукти на туроператорите в деловия туризъм“***

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед № 103/18.01.2021 г. от дата 08.02.2021 г. на Заместник-Ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“* на УНСС по научна специалност *„Икономика и управление (туризъм)“*, съгласно заповеди на Ректора на УНСС № 715/22.03.2016 г. и № 444/20.02.2020 г. Обучението е осъществено в *редовна и задочна форма* в периода 2016-2020 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структурата на дисертационния труд е с общ **обем** от 292 страници, от които: увод – 7 стр., изложение в три глави – 251 стр., заключение – 6 стр., списък на използваната литература – 17 стр. и приложения – 8 стр. В основния текст са илюстрирани 46 фигури и 6 таблици.

Открито е **актуалността** на темата за деловия туризъм, която се обуславя от необходимостта от разграничаване на продуктово предлагане и възможностите за иновация на специализираните продукти,

пред които се изправя туристическата агенция по отношение на конкретна пазарна ниша.

Ясно поставена и постигната е **целта**, а именно да се предложи авторов модел, под формата на технологично предписание за усъвършенстване на специализираните продукти на туроператорите по делови туризъм, посредством прилагането на продуктови, технологични, производствени и организационни иновации.

Последователно в изложението са изпълнени поставените **задачи** на изследването, които спомагат за постигане на заложената цел.

Правилно е обособен изследваният **обект** в дисертационния труд – специализираните продукти на туроператорите по делови туризъм, на които се прави анализ, с цел извеждане на насоки при формирането на конкурентни специализирани туристически продукти.

Ясно и точно е дефиниран **предметът** на изследване, който разисква актуална тема за комбиниране на повече от един специализиран вид туризъм.

Посредством поставянето на три научни хипотези и тяхното доказване, в изложението на труда се доказва и основната **теза**, че въвеждането на иновации на специализираните продукти на туроператорите по делови туризъм дава възможност да се диференцира тяхното продуктово предлагане.

Използваната научна литература включва разнообразен набор от съвременни научни трудове на български и чуждестранни автори, туристически нормативни документи и статистически издания на международни туристически организации. По този начин е постигната комплексност и завършеност на представената и анализирана теория.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Във връзка със значимостта и практико-приложността на научните резултати в дисертационния труд, се извеждат препоръки и предписания, които могат да се прилагат от експертите в Министерство на туризма по повод подготовка на нормативни документи, от Организацията за управление на туристическите райони по повод актуализиране на извършваните от тях дейности по управление и популяризиране на деловия туризъм, както и от мениджърите на местата за настаняване с подобен профил за моделиране на конкурентоспособни и иновативни продукти по настаняване, а също така, не на последно място към туроператорите, които пакетират идентични програми.

За постигането на поставената цел на изследване и доказването на изследователската теза се използват съвкупност от подходи и методи,

които по подходящ начин развиват изложението. Разработената **методология** е последователно приложена в научния текст, кореспондира с поставените цели и отговаря на нуждите на изследването.

Поставената **цел** е успешно доказана, в следствие от прилагането на теоретични фундаменти и извеждане на практически препоръки и иновационни практики, насочени към усъвършенстване на продуктите по делови туризъм чрез комбинирането им с винения туризъм в страната, което спомага за завръщане на деловите туристи в дестинациите чрез компонентите на сензори маркетинга.

Задачите са адекватно и коректно формулирани, в съответствие с теоретичното развитие на изследваната проблематика в текста.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Разработката предоставя набор от значими и съществени **научни и научно-приложни приноси** в областта на деловия туризъм, които имат стойност за специалисти, туристически мениджъри и изследователи в областта на деловия туризъм и иновациите на туристическите продукти. Като най-значими резултати могат да бъдат открити:

- Извеждане на организационно-управленски модел за функциониране на асоциациите по делови туризъм, който може да бъде приложен в България;
- Създаване на усъвършенстван иновативен модел по интегриран делови и винен туризъм, който задоволява повече от един потребителски мотив – приложим на всички нива в управлението на туризма в България.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите на докторанта кореспондират с темата на дисертационния труд и подпомагат изследвателя в хода на неговата научна работа. Общият им брой е 14 публикации. От тях 11 са научни доклади, 8 публикувани от участия в научни форуми в България, а 3 от участия в чужбина – в Мале, в Белград и в Будапеща. Статиите в научни списания са 3, от които 1 на български и 2 на английски език. Участие в научни проекти – един университетски и един по Фонд Научни Изследвания.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е написан в представителен научен стил и предлага стегнато и изчерпателно резюме на дисертационния труд. Той е с общ обем от 67 страници, написан съобразно утвърдения стандарт.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки, които да не са отразени от докторанта по време на неговото обучение. Препоръката ми е свързана с бъдещо участие на Ралица Георгиева в международни изследователски проекти свързани с развитието на туристическите дестинации, и в частност с деловия туризъм.

8. Заключение

Дисертационния труд на тема *„Иновации на специализираните продукти на туроператорите в деловия туризъм“* с автор Ралица Валентинова Георгиева представлява самостоятелно и задълбочено научно изследване, в което се констатира познаване на разглежданата проблематика, методологически и научно издържан текст и систематизирани аналитични способности на автора.

Научните и практико-приложните приноси притежават иновативен и изследователски характер.

Въз основа на отделните компоненти на настоящото становище и предвид цялостната ми оценка на труда, базирана на неговата актуалност, съдържание и приноси, **предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъди ОНС „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Ралица Валентинова Георгиева.**

25. 03. 2021 г.

София

Подпис:

/доц. д-р М. Янева/